

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsnr.: 2005-775-0002
Dok.: BBO40388

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 af 24. januar 2007 fra Folketingets Retsudvalg om forslag til Arvelov (L 100).

Spørgsmål:

”Mener ministeren, at beløbsgrænsen for ægtefællens udtagelsesret på 500.000 kr. er tilstrækkelig høj bl.a. set i forhold til den situation, hvor ægtefællen skal erhverve sig en bolig?”

Svar:

1. Efter den gældende arvelovs § 7 b, stk. 2, udgør ægtefællens udtagelsesret 210.000 kr. (2007). Efter gældende ret indgår forsikrings- og pensionsbeløb, der kommer til udbetaling til ægtefællen i anledning af dødsfaldet, formentlig ikke i beregningen. Særligt for så vidt angår kapital- og ratepensioner er dette spørgsmål dog ikke afklaret i de gældende regler. Der henvises til pkt. 3.1.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

I lovforslagets § 11, stk. 2, foreslås det, at beløbsgrænsen for ægtefællens udtagelsesret (retten til suppleringsarv) forhøjes til 500.000 kr. Til gengæld fremgår det udtrykkeligt af bestemmelsen, at forsikrings- og pensionsbeløb, der kommer til udbetaling til ægtefællen som følge af dødsfaldet, indgår i beregningen.

2. Både efter gældende ret og efter lovforslaget har ægtefællens ret til suppleringsarv karakter af at være en social beskyttelsesregel, som hjælper en længstlevende ægtefælle, der i en skiftesituation ellers ville blive stillet økonomisk meget svagt.

Reglen i lovforslaget indebærer, at ægtefællen på bekostning af de øvrige arvinger i boet – herunder arveladerens børn – altid kan udtage så meget, at værdien heraf sammenlagt med den pågældendes bos- og arvelod samt fuldstændige særeje udgør indtil 500.000 kr.

Reglen vil således kun have praktisk betydning i mindre boer. Reglens anvendelsesområde kan illustreres med følgende *eksempel*:

Manden (M) dør og efterlader sig en hustru (H) samt et barn (B). Ægtefællernes bo udgør 500.000 kr. Ægtefællerne har fælleseje. H får endvidere udbetalt 100.000 kr. fra en kapitalpension, der kommer til udbetaling som følge af dødsfaldet.

En fordeling efter lovforslagets almindelige regler indebærer, at H får udbetalt pensionsordningen på 100.000 kr. uden om boet. Af boet på 500.000 kr. udtager H herefter sin boslod på 250.000 kr. M's bo udgør 250.000 kr., hvoraf H efter lovforslaget arver halvdelen på 125.000 kr., mens B arver den anden halvdel på 125.000 kr. Efter de almindelige fordelingsregler får H således i alt 475.000 kr. ud af de 600.000 kr., der samlet set kommer til udbetaling i anledning af dødsfaldet.

Reglen om ret til suppleringsarv indebærer imidlertid, at H kan udtage indtil 500.000 kr., dvs. at der må fradrages 25.000 kr. i B's legale arv, således at B alene arver 100.000 kr.

3. Konsekvenserne af en forhøjelse af beløbsgrænsen for retten til suppleringsarv kan illustreres med følgende *eksempel*, hvor beløbsgrænsen sættes til 1 mio. kr.:

Manden (M) dør og efterlader sig en hustru (H) samt et barn (B). Ægtefællernes samlede bo udgør 800.000 kr. Ægtefællerne har fælleseje. H får udbetalt 200.000 kr. fra en kapitalpension, der kommer til udbetaling som følge af dødsfaldet.

En fordeling efter lovforslagets almindelige regler indebærer, at H får udbetalt pensionsordningen på 200.000 uden om boet. Af boet på 800.000 kr. udtager H herefter sin boslod på 400.000 kr. M's bo udgør 400.000 kr., hvoraf H efter lovforslaget arver halvdelen på 200.000 kr., mens B arver den anden halvdel på 200.000 kr. Efter de almindelige fordelingsregler ville H således i alt kunne udtage 800.000 kr. som boslod, arv og pension, mens B arver 200.000 kr.

En forhøjelse af beløbsgrænsen for retten til suppleringsarv til 1 mio. kr. vil i dette eksempel indebære, at B intet arver.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at en yderligere forhøjelse af beløbsgrænsen for retten til suppleringsarv fra 500.000 kr. (som foreslået i lovforslaget) til f.eks. 1 mio. kr. vil indebære en for stor indskrænkning i livsarvingernes legale arveret, herunder tvangsarveretten.

Et beløb på 500.000 kr. må således i almindelighed være tilstrækkeligt til, at ægtefællen kan overtage eller erhverve en andelsbolig, lægge udbetalingen til en ejerbolig eller afholde omkostningerne ved flytning til en lejebolig.

Det bemærkes desuden, at ægtefællens arveretlige stilling i forvejen foreslås styrket i lovforslaget gennem bl.a. forslagene om forhøjelse af ægtefællens legale arveret fra 1/3 til 1/2 af boet og udvidelsen af adgangen til arvehenstand.

Justitsministeriet finder således, at der ikke er behov for at styrke ægtefællens arveretlige stilling yderligere i forhold til den styrkelse, der allerede er indeholdt i lovforslaget.